

จํานวนห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และศักยภาพในการแข่งขัน ของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์

1. หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ และมีโอกาสที่จะพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการแข่งขันได้ เพื่อรองรับกับความต้องการในประเทศที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องกว่าร้อยละ 9 ต่อปี ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีการนำเข้ากว่า 25,000 ล้านบาท ขณะเดียวกันไทยก็มีความสามารถในการส่งออกวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์กว่าปีละ 18,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ไทยผลิตส่วนใหญ่เป็นการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีในระดับไม่สูงมากนัก โดยเน้นการผลิตที่ใช้วัตถุดิบ (ยาง พลาสติก) ที่มีในประเทศเป็นหลัก ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ในประเทศให้มีขีดความสามารถในการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ และเพิ่มการส่งออกให้มากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็น “ศูนย์กลางสุขภาพของเอเชีย (Medical Hub)” และอุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือแพทย์ (Medical Device) ก็เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนต้องการชักจูงการลงทุน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ของประเทศไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นต่อไป

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีการผลิตหรือการส่งออกในกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยการร่วมมือกันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ซึ่งอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ก็ต้องอาศัยความร่วมมือของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ทั้งระบบเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ผู้ผลิตชิ้นส่วน ผู้จำหน่ายอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ไปจนถึงโรงพยาบาล เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันพบว่า การผลิตและการค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้ ยังขาดความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากยังมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ในบางชนิดที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและแข่งขันได้ โดยผู้ประกอบการที่นำเข้าบางส่วนให้เหตุผลว่า ไม่ทราบว่าในประเทศไทยมีบริษัทใดผลิตหรือจำหน่ายอะไร และตั้งอยู่ที่ไหน ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ทำให้ประเทศไทยยังขาดดุลการค้าในส่วนนี้ และสูญเสียความได้เปรียบในการแข่งขันจากการนำเข้า

จากเหตุผลดังกล่าว ชี้ให้เห็นถึงปัญหาและความสำคัญในการศึกษาความสามารถในการผลิตและแข่งขันของผู้ประกอบการในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเก็บและจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ซึ่งการจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพผู้เกี่ยวข้องจะสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาและยกระดับการผลิตของอุตสาหกรรมให้สามารถสร้างศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการให้เพิ่มขึ้นและลดช่องว่างของอุตสาหกรรมลง อีกทั้งยังนำมาใช้เพื่อสร้างการเชื่อมโยงทางธุรกิจตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ซึ่งจะทำให้เกิดการค้าและสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเพิ่มมากขึ้นด้วย

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาโครงสร้างและห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ทั้งระบบตลอดจนศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์
- 2.2 เพื่อประเมินระดับความสามารถในด้านต่างๆ และโอกาสในการทำธุรกิจของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ในประเทศไทย
- 2.3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม รวมทั้งสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม และจับคู่ธุรกิจแก่ผู้ประกอบการไทย
- 2.4 เพื่อสร้างฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าหาข้อมูลผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ สำหรับสร้างความเชื่อมโยงทางธุรกิจตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

3 เป้าหมายของโครงการ

- 3.1 โครงสร้างห่วงโซ่การผลิตทั้งระบบของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์และข้อมูลศักยภาพในการแข่งขันทั้งในเชิงการผลิตและการตลาดของผู้ประกอบการ
- 3.2 เกิดการเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ และสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพิ่มขึ้น
- 3.3 เพิ่มโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศให้แก่ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์
- 3.4 มีฐานข้อมูลผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ของประเทศไทยที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งเสริมการลงทุน และเชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อไปในอนาคต

4 ขอบเขตการดำเนินงาน

- 4.1 ศึกษาโครงสร้างและห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และศักยภาพในการแข่งขันทั้งในเชิงการผลิตและการตลาด ของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์
- 4.2 วิเคราะห์ระดับความสามารถในการผลิตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ในประเทศไทยในด้านต่างๆ อาทิ ความสามารถด้านนวัตกรรม การออกแบบ วิศวกรรม การวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีการผลิต เป็นต้น
- 4.3 ศึกษาความต้องการการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีหรือพัฒนาทรัพยากรบุคคลของผู้ประกอบการไทย เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และการผลิต และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย

- 4.4 สํารวจข้อมูลผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ผู้ผลิตไทยยังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศและต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ (Missing Link) เพื่อใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมและชักจูงการลงทุนต่อไป
- 4.5 นำเสนอผลการศึกษา เพื่อเสนอแนะในเชิงนโยบายต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ในการกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุน และพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อไป
- 4.6 สํารวจข้อมูลผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยกว่า 500 บริษัทในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ เพื่อนำมาจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและเชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อไป

5 วิธีการดำเนินงาน/กิจกรรม

- 5.1 ศึกษา วิเคราะห์โครงสร้างและห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และศักยภาพในการแข่งขันทั้งในเชิงการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์
- 5.2 ศึกษาวิเคราะห์ระดับความสามารถในการผลิตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ในประเทศไทยในด้านต่างๆ อาทิ ความสามารถด้านนวัตกรรม การออกแบบวิศวกรรม การวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีการผลิต เป็นต้น
- 5.3 ศึกษาความต้องการการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีหรือพัฒนาทรัพยากรบุคคลของผู้ประกอบการไทย เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และการผลิต และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย
- 5.4 สํารวจข้อมูลผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ดังนี้
 - ชื่อบริษัท ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล เว็บไซต์
 - สัดส่วนผู้ถือหุ้น
 - จำนวนแรงงาน
 - ข้อมูลทางการเงิน/ทุนจดทะเบียน
 - ประเภทผลิตภัณฑ์
 - กำลังการผลิต
 - กลุ่มลูกค้าอุตสาหกรรมหลัก / กลุ่มลูกค้าหลัก
 - ประเภทของเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต พร้อมขนาดของเครื่องจักร (ถ้ามี)
 - ขั้นตอนการผลิตหลัก
 - วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต
 - มาตรฐานสากล ประกอบด้วย มาตรฐานการผลิต มาตรฐานการบริหารจัดการ เป็นต้น

- ศักยภาพ และความสนใจในการร่วมทุนกับต่างชาติ

- 5.5 ศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ที่ผู้ผลิตไทยยังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ (Missing Link) เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและชักจูงการลงทุนต่อไป
- 5.6 วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาพร้อมนำเสนอผลการศึกษา และข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย เพื่อเป็นข้อมูลให้กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป
- 5.7 จัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

6 ตัวชี้วัดของโครงการ

- 6.1 โครงสร้างและห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และศักยภาพในการแข่งขันทั้งในเชิงการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์
- 6.2 ฐานข้อมูลผู้ประกอบการของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ฐาน
- 6.3 ความต้องการความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีหรือพัฒนาทรัพยากรบุคคลของผู้ประกอบการไทย เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และการผลิต และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย
- 6.4 ข้อมูลผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ที่ผู้ผลิตไทยยังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ (Missing Link) เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและชักจูงการลงทุนต่อไป

7 ระยะเวลาการดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ 9 เดือน

8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 8.1 โครงสร้างห่วงโซ่การผลิตทั้งระบบของอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ และข้อมูลศักยภาพในการแข่งขันทั้งในเชิงการผลิตและการตลาดของผู้ประกอบการ
- 8.2 เกิดการเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ และสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพิ่มขึ้น
- 8.3 เพิ่มโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศให้แก่ผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรม การผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์
- 8.4 มีฐานข้อมูลผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ของประเทศไทยที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมส่งเสริมการลงทุน และเชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อไปในอนาคต

9 คุณสมบัติที่ปรึกษา

- 9.1 เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย
- 9.2 จดทะเบียนเป็นที่ปรึกษาในสาขาอุตสาหกรรม (Industry Sector) ของศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง
- 9.3 นิติบุคคลที่จะเข้าเป็นผู้เสนอราคาต้องไม่อยู่ในฐานะซึ่งได้มีการระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อว่า เป็นผู้เสนอราคาที่ไม่ได้แสดงบัญชีรายรับรายจ่าย หรือแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญ
- 9.4 นิติบุคคลที่จะเข้าเป็นผู้เสนอราคากับหน่วยงานของรัฐซึ่งได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement : e-GP) ต้องลงทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมบัญชีกลางที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
- 9.5 คู่สัญญาต้องรับจ่ายเงินผ่านบัญชีธนาคาร เว้นแต่การรับจ่ายเงิน แต่ละครั้งซึ่งมีมูลค่าไม่เกินสามหมื่นบาทคู่สัญญาอาจรับจ่ายเป็นเงินสดก็ได้
- 9.6 ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอรายชื่อทีมงานและบุคลากร พร้อมประวัติการทำงาน ให้สำนักงานพิจารณา ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วย
 - ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี
 - มีผู้เชี่ยวชาญที่เคยทำงานในอุตสาหกรรมอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ร่วมปฏิบัติงาน
 - มีประสบการณ์และผลงานที่อ้างอิงได้ในอุตสาหกรรมอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จ้างศึกษา
 - สามารถทำงานประสานงานกับหน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (BUILD) ได้ อย่างใกล้ชิด
- 9.7 ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอตัวอย่างผลงานที่อ้างอิงได้ในอุตสาหกรรมอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์